

U Sabornoj crkvi "Sveti Sava" u Njujorku

UMETNOST KOSOVA I METOHIJE NERASKIDIVA VEZA SA KORENIMA

O sudbini Kosova i Metohije u Njujorku se često govori, jer je Vladika Artemije u nekoliko navrata direkto informisao parohijane naše najveće Crkve na istočnoj obali. Uvek kada bi dolazio u svoje misionarsko - diplomatske posete zvaničnicima u Vašingtonu ili u Ujedinjene Nacije ovaj sveti čovek našao bi vremena da se obrati i Srbima koji žive u Njujorku.

I vladike Teodosije, Jovan i Irinej svraćali su ovamo da informišu narod o stanju u njihovim manastirima, da podstaknu i nas da urgiramo kod američkih zvaničnika da se o Kosovu i Metohiji razmišlja kao o našem duhovnom i kulturnom izvoru i zborištu.

Posle terorističkog napada i uništavanja tridesetak crkava i manastira i ubijanja i zlostavljanja Srba u martu 2004. godine, posle izlaganja Vladeke Artemija, parohijani i sve srpske organizacije iz Njujorka, uputile su otvoreno pismo Ujedinjenim nacijama i američkim senatorima i kongresmenima i ukazali na svu ozbiljnost situacije. Podržali su optimizam i nade našeg sveštenstva da će Kosovo i Metohija ostati naši, srpski, sve dok se naš kosovski mit nalazi u našim mislima i srcima. Srpski radio Beli Andjeo i srpski TV program iz Njujorka uvek su prenosili informacije i slike sa Kosova i time bar malo doprineli da se istina o Kosovu i Metohiji i stradanju Srba i uništavanju spomenika srpske kulture čuje i vidi i ovdje u Njujorku.

Ovih dana u Sabornoj crkvi "Sveti Sava" opet su Kosovo i Metohija u centru pažnje.

Studenti Akademije Srpske Pravoslavne Crkve za umetnost i konzervaciju izložili su kopije fresaka sa Kosova i Metohije. Sve izložene kopije slikane su po starim kanonskim pravilima naše crkve i predstavljaju zaista vredna dela, pa nije čudo što je veliki broj slika već otkupljen.

Tu su kopije fresaka iz Gračanice, iz Dečana i iz crkve Bogorodice Ljeviške u Prizrenu, sve sama remek dela.

Ova izložba praćena je predavanjem iz

istorije Srpske pravoslavne crkve, koje je održao dekan Akademije, dr. Radomir Popović. Na otvaranju izložbe bili su i ambasadori Srbije i Bosne i Hercegovine u Ujedinjenim Nacijama i konzul novootvorenog konzulata u Njujorku, kao i mladi princ Mihajlo Karadjordjević.

Akciju "Umetnost sa Kosova i Metohije" pomogla je Vlada Srbije i njeno Ministarstvo kulture. Izložbu prati odlično napisana i opremljena publikacija na engleskom jeziku, koja se posetiocima daje besplatno. Ovo je divna prilika da se knjižica sa zaista dobrim reprodukcijama fresaka i ikona i sa primerenim tekstom pokloni nekom Amerikancu, koji će gledajući slike i čitajući fotografski, a ne politički tekst, steći pravu sliku o srpskom Jerusalimu, koji Albanci pokušavaju da nam otmu.

Zato upućujemo sve pohvale ovom kulturnom događaju, jer odlične kopije fresaka postaju pokretni emisari, koji pozivaju na akciju. Kopije Kosovsko metohijskih fresaka postaju svojina naših ljudi širom sveta, tako postaju dostupne i onima koji nikada nisu bili na našoj svetoj zemlji, pa se istina o našoj istoriji, kulturi i veri širi i na, do sada, nedostupnim prostorima. Bilo bi dobro da se ovakve izložbe organizuju i na drugim mestima, na takozvanim tuđim terenima, na primer u foajeju Ujedinjenih nacija ili u hodnicima Kapitol hila. Ubedjen sam da naše freske, kopirane na pravi umetnički način neće ostaviti nikoga ravnodušnim.

Bilo bi dobro publikaciju sa reprodukcijama predivnih fresaka poslati svim senatorima i kongresmenima, jer ih te slike i prateći tekst mogu podstaći da razmisle još jednom o Kosovu i Metohiji, kao o kolevcima koja je odnijela jedan hrišćanski narod sa velikom verom, kuturom i tradicijom.

Milan Mike Lučić

I Z M A T I C E

Nova, izvanredna predstava reditelja mlade generacije Nikite Milivojevića

MOJA DOMOVINA

Predstava "Moja domovina" prvi put je igrana na festivalu u Delfima, 7. jula, a premijerno u Beogradu nedelju dana kasnije. Niška publika je takođe imala zadovoljstvo da u prepunom Dvorištu Univerziteta uživa u izvanrednoj kreaciji reditelja i glumaca: Miodraga Krivokapića, Ane Franić, Danijela Ugrenovića i drugih.

Predstava je bazirana na motivima pet antičkih drama iz tebenskog ciklusa.

- Pre više od deset godina, u predstavi "Sedmorica protiv Tebe" počeo sam da istažujem taj strašni kontinuitet prokletstva i da ga prepoznajem kao naš vlastiti, kaže mladi reditelj. Sedam priča, snova, nešto su kao sublimacija jednog istog ludila, koje traje i prenosi se sa generacije na generaciju, u kojem nema razlike između stvarnog i nestvarnog, istine i laži, mogućeg i nemogućeg. Jedno užasno osećanje nestabilnosti svih stvari, u kojem je jedino izvesno da uvek, neprestano, iznova brat ubija brata."

Priča i slike u predstavi prate se u jednom dahu, događaji i borba za vlast jednostavno i lako se iz vremena od pre dva milenijuma prenose u naše vreme. Gorak ukus i mučnina na kraju igre ostaju kao utisak svima nama, jer smo neposredni svedoci da se taj užas i našoj generaciji desio i ponovio po neumitnom zakonu ljudske gluposti i istorijske neminovnosti.

Dragica Spasojević

Mladi umetnici koji dolaze – Snežana Spasić

PESMA IZ DUŠE

Na letnjem festivalu u Nišu koji traje do 8. avgusta nastupala je mlada grupa "Naisa" sa solistom Snežanom Spasić. Neguju izvornu narodnu muziku iz pirotskog kraja, Ponišavlja, Kosova.

Snežana Spasić je muzički talenat otkrila veoma rano, ali je aktivno počela da se bavi muzikom kao student Pravnog fakulteta u Nišu u Akademskom horu "Veljko Vlahović".

- Zanimljivo je da je moje interesovanje za izvornu narodnu muziku došlo preko književnosti. Rano sam otkrila lepotu naše narodne poezije, narodnih priča i bajki. Vremenom sam počela da slušam izvorne narodne pesme, a moj uzor je bila i ostala veličanstvena Svetlana Stević iz Homolja, kaže mlada umetnica Snežana Spasić.

Nastupala je do sada na nekoliko međunarodnih smotri izvorne muzike i dobila više nagrada za interpretaciju. Sa grupom "Naisa" priprema prvi CD koji bi trebalo da bude završen do kraja ove godine.

Dragica Spasojević